

3409 Valdres 2027-2033

Risikorapport SHA

ID	Navn	Beskrivelse	Hovedprosess	Område	Original risiko	Forebyggende tiltak	Restrisiko
14771	Sprengning	Sprengstoff som blir håndtert feil kan medføre alvorlig fare for ansatte, 3.part. og føre til materielle skader. Eks. Sprengningsarbeid utgjør en særlig risiko pga. nærliggende bygninger og/ eller infrastruktur -kastelengder/nedslagsfelt er større enn forventet - Luftsjokk - Ukontrollert steinsprang - Rystelseskader - Sprengningsarbeid er tidligere gjennomført i området- fare for å påtreffe forsagere (gjenstående, udetonert sprengstoff) - Feil lagring - Feil transport - "Ugreit fjell" som medfører ras/ utglidning/ oppsprekking etc. - Senking av grunnvannsnivå		5. §8c Arbeid som innebærer bruk av sprengstoff	 20	• Byggherre: følg SHA-sjekkliste IFK Samferdsel (2923) - bergsprengning • Det skal brukes firma som ha ansatte med nødvendige tillatelser. - Vurder alternative metoder og tiltak (pigging, krafse etc.) - Permanent sikring utføres av spesialfirma - Krav om spettersk - Løse blokker som ikke kan renskes ned skal sikres med bolter - Dekke med maskinmatter og overlapp slik at det blir dobbel matte hele salven - Dekke med nett/tunge maskinmatter - Sperring/ omregulering av trafikk (bil/ buss/ fotgjengere) - Informasjon til omliggende bedrifter/ husstander/ skoler - Beskriv restriksjoner for når sprengningsarbeidet kan pågå - Krav til kommunikasjonsutstyr - Vurdere krav om elektroniske tennere - Geotekniske vurderinger av fjellet - Informasjon til naboer som kan berøres av rystelser/montering av bygninger - rystelsesmåler/dokumentasjon av bygninger før spregning Eksempler på rutine(-er) som skal være på plass: - Sprengstoff og tennmidler plasseres separat til lading foregår - Sprengstoff og tennmidler overvåkes når dette er på området - Sprengstoff og tennmidler oppbevares i eget godkjent lager på området - Kun sprengstoff og tennmidler til daglig forbruk skal plasseres på byggeplassen -Sprengstoff og tennmidler transporteres i egen godkjent transportenhet kilde: Blastmanager + RIF	 5

3409 Valdres 2027-2033

Risikorapport SHA

ID	Navn	Beskrivelse	Hovedprosess	Område	Original risiko	Forebyggende tiltak	Restrisiko
14770	Rasfare (jord, leire, stein)	Med ras menes masse som forflytter seg raskt (jord, leire, stein). Raset kan både være forårsaket av selve arbeidet eller som følge av den geografiske plasseringen der arbeidet skal utføres. Eks - Forhold som gjør området spesielt værutsatt, flom/overvann, ras Ansatte, 3. person og utstyr treffes av jord, leire og steinras som følge av: - Byggegrøp som raser - Veiskråning og fjellskjering som ikke er tilstrekkelig sikret - Rasfarlig område - bratt og ustabil - Grunnen kan rase ut - Ras kan utløses overfor arbeidsområde og treffe arbeidsområdet - Peling eller spunting der hvor det er vanskelige forhold - Feil mellomlagring av masser		4.b §8c Arbeid hvor arbeidstagerne kan synke i gjørme	 20	- Arbeidsplan som sikrer at det arbeides i riktig rekkefølge - Skriftlig plan som beskriver sikring ved gravearbeider - Vurder behov for geologisk kompetanse - Beskriv sikring (eks grøftekasser, nett, bolter, sprøytebetong, kalksementstabilisering) - Beskriv behov - graveskråninger og byggegrøp med spunt, peling, sprøyting - Vurdere bruk av grøftekasse - Tilstrekkelig skråning, og vurderer hvor det er egnet å deponere masser. - Beskrivelse av hvor masser skal mellomlagres • Kilde: OSI, Prosess 78.36 Skred og flom EN skal ha instruks for arbeid i skred og/eller skredfarlig områder. Instruksen skal gjelder for: - rydding etter skred - annet arbeid på skredutsatte vegstrekninger når det foreligger skredfare. Utførende skal legge fram anbefaling om åpning av stengt veg for veieier, som tar beslutningen reåpning.	 5
14769	Passerende trafikk - inkl. anleggstrafikk	Påkjørsel av ansatte og/eller 3.part Anleggstrafikk langs trafikkerte veier, skoleveier, gjennom boligområder/bystrøk hvor det er biler/anleggstrafikk/myke trafikanter. - Maskinell vegetasjonsrydding - Manuell rydding - Arbeid på steder med passerende trafikk - Høg trafikk gjennom eller forbi anleggsområde - Glatt vegbane - Graving langs veg med trafikk - Uoversiktlig avkjøringer inn på offentlig - Oppsetting av arbeidsvarsling - Rygging hvor det befinner seg fotgjengere		3. §8c Arbeid på steder med passerende trafikk	 20	- Godkjent arbeidsvarsling og oppfølging av denne - Vedlikehold av vegen gjennom arbeidsområdet, herunder strøing om vinteren - Tilrettelegging for sikker framføring av myke trafikanter - Bruk av hjelpemann ved rygging når det er uoversiktlige forhold - Ved arbeid nær skoler begrenset aktivitet ved skolens start og slutt - Vurdere ryggekamera	 5

3409 Valdres 2027-2033

Risikorapport SHA

ID	Navn	Beskrivelse	Hovedprosess	Område	Original risiko	Forebyggende tiltak	Restrisiko
14790	Arbeidsvarsling - oppsetting og nedtaging	Påkjørsel av ansatte ved oppsetting og nedtaging av arbeidsvarsling langs trafikkerte veier.		3. §8c Arbeid på steder med passerende trafikk	 20	• Bruk av godkjent arbeidsvarslingsplan. Dokumentert opplæring og bruk av nødvendig sikringsutstyr. • Bruke varsellys på kjøretøy. • Vurdere siktforhold på stedet, vurdere ekstra sikringstiltak på uoversiktlige steder. • Benytte kjøretøy som buffer.	 6
14785	Passerende trafikk - barn	Barn blir påkjørt som følge av at de oppholder seg der hvor våre entreprenører utfører arbeid. Det kan f.eks. være: - Anleggsområde er i nærheten av skole - barn kommer inn på anleggsområde - Anleggstrafikk, rygging/snuing uten hjelpemann hvor det kan befinne seg barn - Brøyting og veivedlikehold i nærheten av skole/skolevei/barnehage		3. §8c Arbeid på steder med passerende trafikk	 20	• - Planlegg veivedlikehold utenfor oppstart og avslutning av skoledag (ved usikkerhet rundt tidspunkter ta kontakt med aktuell skole) - Fysisk sperring av anleggsområde - Bruk av hjelpemann ved rygging i områder der hvor det kan være lekende barn - Plan for informasjon/dialog med skole	 5
14780	Fallende gjenstander	Ansatte og 3. part treffes av fallende gjenstander eks: - Arbeid utføres på nivået under kan medføre at den ansatte treffes av gjenstand f.eks. stein på avveie - Utformingen av terrenget utgjøre en fare (høye skjæringer etc.) - Fare for maskinvelt i bratt / ulendt terreng		10.b §8c Arbeid som innebærer at personer kan bli skadet av fallende gjenstander	 20	• - Plan som sørger for at at det ikke arbeides på flere plan samtidig - Krav til anleggsveg - Vurdere grunnforholdene ved bruk av tunge maskiner - Beskriv tiltak knyttet til fallende gjenstander i terreng, for eksempel steiner, bygningsdeler, maskiner etc.	 4
14768	Strøm - Lavspenning (alt under 1000 Volt) i luft	Strømgjennomgang alt under 1000 volt. Arbeidsmaskin kommer borti og kutter strømledig ved arbeid på og langs veg. Manuell trefelling - tre ramler over ledning og kutter (For veiledning se: - www.elvia.no/proff/planlegge-prosjekter/graveprosjekter/ - Eks firma hvor det kan bestilles påvisning https://ledningsportalen.no/		2. §8c Arbeid nær høyspentledninger og elektriske installasjoner	 16	• - Befaring før arbeidet starter - Se på bilder i NVDB/ google maps (bildebefaring) - Vurdere maskinell bistand ved trefelling - Varsle ledningseier - Vurdere tiltak i samråd med ledningseier	 8

3409 Valdres 2027-2033

Risikorapport SHA

ID	Navn	Beskrivelse	Hovedprosess	Område	Original risiko	Forebyggende tiltak	Restrisiko
14766	Installasjoner i grunnen (fiber, vannledninger, tanker, kummer mm)	Avrivning av - fiberkabler medfører materielle skade (kabel og samleskap) - vannledninger materielle skader på ledning og tredjeparts eiendom - store vannledninger kan medføre drukningsfare (hvis det skal graves i nærheten) - Skjulte udefinerte anlegg		1. §8c Arbeid nær installasjoner i grunnen	 16	- Sjekk i NVDB om det er installasjoner som det må tas hensyn til. - Vurder behov for kabel / rør påvisning, forsiktig graving / håndgraving, tilstedeværelse av LFS (leder for sikkerhet) under arbeidet, etc. - Vurder om det er behov for å koble ut midlertidig omliggende anlegg? Må det etableres en stengeplan? Er dette kommunisert og samordnet? Arbeidet planlegges i samarbeid med eier av installasjoner (Fiberselskap/kommune/vannkraftverk)	 4
14806	Vinterdrift generelt	Fare for påkjørsel, fare for hekting og påkjørsel av objekter og hindre i sideterreng, påkjørsel av tredjepart.		3. §8c Arbeid på steder med passerende trafikk	 16	- Vinterdriftsmøte med alle entreprenører på kontrakten. - Være kjent med roden, gå gjennom egen rode før vintersesongen. - Plogbredder og utstyr tilpasset roden. Supplere med brøytestikker der det trengs. Bør unngå brøyting/strøing i nærheten av skoler ved skolestart/skoleslutt mellom kl 07:00-09:00 og kl 13:00 – 15:30, i en omkrets av 2km. Gang og sykkelveger skal være brøytet til kl 06 når været tillater det.	 6
14786	Trefelling	Feil utførelse av trefelling kan medføre at ansatte og 3. part treffes av fallende tre. Uforsiktig bruk kan medføre til kuttskader. Felling av trær i spenn, eksempelvis ved snøtunge trær eller rydding av vindfall Bruk av ansatte uten tilstrekkelig kompetanse.		10.b §8c Arbeid som innebærer at personer kan bli skadet av fallende gjenstander	 16	- Vurder maskinell felling av trær, særlig ved vindfallrydding - Bruke godkjent verneutstyr og ha riktig opplæring - Godkjent arbeidsvarsling - Være to personer ved utførelse - Sikre arbeidsområdet mot uvedkommende	 4
14775	Montering og demontering av tunge elementer	Svikt i utstyr, feil håndtering kan medføre at elementer biker/faller/knekker på en slik måte at personer utsettes for klemskade.		12. §8c Arbeid med montering eller demontering av tunge elementer	 16	- Rutiner for bruk av utstyr, resertifisering av utstyr	 4

3409 Valdres 2027-2033

Risikorapport SHA

ID	Navn	Beskrivelse	Hovedprosess	Område	Original risiko	Forebyggende tiltak	Restrisiko
14774	Riving av bærende konstruksjoner	Ansatte og 3. part kan treffes av konstruksjoner av - Støttemurer/bygninger/murer/bruer/større stikkrenner/reisverk) ved riving - Gjenværende bygningsdeler er ustabile under og etter riving - Feil arbeidsmetode- Manglende avsperring - Trangt grøft/ byggegropp/anlegg - ansatt blir stående under hengende last		11. §8c Arbeid som innebærer riving av bærende konstruksjoner	 15	- Plan for riving som også inneholder rekkefølge på arbeidet - Krav om bruk av maskinelt utstyr under riving - Krav om stabilisering av gjenstående konstruksjoner - Rutiner ved transport - Rutiner for lagring av materiell langs veg - Rutiner for avsperring	 6
14772	Drukning	Dette kan være arbeid nær/ ved sjø, elv, basseng, vannmagasiner, brofundamenter etc. Fare for drukning kan også oppstå ved arbeid nær trykksatte ledninger som ved ledningsbrudd kan oversvømme grøfter, kulvert etc. Arbeid nær vann på ustabilt underlag. Underlag gir etter og maskin med fører havner i vann. Værforhold kan medføre fare ved nærhet til vann F.eks. endring i strømforhold, is, høy vannstand.		7. §8c Arbeid som innebærer fare for drukning	 15	- Minst 2 personer på jobben på og ved vann. - Vurder behov for lettbåt, redningsvest, sikringsbøye leder, fangline, rekkverk etc. - fluktveier fra maskin/ åpen dør - arbeidsrutiner nærme vann. - vurdering om grunnforholdene tåler belastningen til tunge maskiner. - beskrivelse at årstid/vannstand/værforhold hvor arbeidet skal utføres pga. strømforhold, is, høy vannstand	 6
14803	Rydding av vindfall og snøtunge trær	Felling og rydding av snøtunge trær og vindfall kan medføre fare for klemskader eller at trær faller over utførende mannskaper eller tredjepart. Det er ofte trær som står eller ligger i spenn i slike tilfeller som medfører ekstra farepotensiale.		10.b §8c Arbeid som innebærer at personer kan bli skadet av fallende gjenstander	 15	- Benytte godkjent arbeidsvarsling og sikre arbeidsområde. - Ta kontakt med linjeeier dersom trær henger på kabler. - Alle felling og løsskjæring må utføres av kyndig personell. - Forholde seg i ro ved kraftig vindvær der det kan være fare for vindfall mens arbeidene pågår. - Vurdere bruk av greinsag ved manuell felling. - Vurdere maskinell utførelse, særlig ved vindfallhogst.	 6

3409 Valdres 2027-2033

Risikorapport SHA

ID	Navn	Beskrivelse	Hovedprosess	Område	Original risiko	Forebyggende tiltak	Restrisiko
14797	Passerende trafikk - søppelplukking langs fv. - lag og foreninger	På grunn av passerende trafikk er det risiko for at personer som rydder langs vei/grøft kan bli påkjørt, og hvor risiko stiger ved høy ådt.		3. §8c Arbeid på steder med passerende trafikk	 15	• Potensielle farer: Trafikk - påkjørsel Kutt og stikk fra skarpe gjenstander som glass, metall osv - Tiltak: Vurdere vegstrekningens ådt. og forsvarlighet knyttet til bruk av lag og foreninger. Planlegge i forkant Avklare metode i forkant av aksjonen, følg instruks for søppelplukking (se SAMSVAR). Alltid plukke på en side av veien av gangen, på venstre side slik at man har øyekontakt med møtende trafikk. Jobbe innenfor avtalt avgrenset og merket område. Kun oppholde seg på vegskulder og grøft. Arbeidene skal foregå på dagtid i fullt dagslys, men utenom rushtidene. Alltid jobbe to eller flere sammen. Ungdom under 16 år skal IKKE benyttes til arbeider på/ved veg. - Under gjennomføring; Sørge for å kun arbeide innenfor merket område. Benytte hansker for å unngå kutt/stikkskader. Arbeidet gjennomføres under oppsyn av EN/ UE. Vurder også behov for fartsreducerende tiltak - midlertidig nedsatt hastighet - Bekledning: Ved gjennomførte tiltak som beskrevet, med særlig vekt på opplæring i egen sikkerhet, tidsrom for gjennomføring og merking av arbeidsområdet, vil det være tilstrekkelig å benytte refleksvest, hansker og egnet skotøy.	 6
14795	Gjenstående forsager som går av	Graving/pigging/boring der hvor det tidligere har vært sprenging, og ikke alt sprengstoffet har gått av. Forsager (spengstoff) er tilstede og går av uforvarende. Dette er det fare for der hvor det tidligere har vært gjort sprenging. Dette kan være grøft, vei og skjæringer. Fare for liv og helse for egne ansatte og 3. person		5. §8c Arbeid som innebærer bruk av sprengstoff	 15	• Byggherre: følg SHA-sjekkliste IFK Samferdsel (2923) - bergsprenging • Ved funn av gjenstående forsagere eller tegn til dette, stanses arbeidene umiddelbart. • Benytte godkjent sikkerhetsglass i gravemaskiner som utfører pigging der det er sprengt tidligere. • Prosedyre for kontroll av at det ikke finnes gjenstående forsager før graving/sprenging/pigging/boring gjøres.	 6

3409 Valdres 2027-2033

Risikorapport SHA

ID	Navn	Beskrivelse	Hovedprosess	Område	Original risiko	Forebyggende tiltak	Restrisiko
14791	Manuell dirigering	Påkørsel av trafikkdirigent		3. §8c Arbeid på steder med passerende trafikk	 15	• Bruke godkjent arbeidsvarslingsplan, og riktig kursing for mannskaper. Iverksette fartsreducerende tiltak i arbeidsområde. Rømningsveg for dirigent. Vurdere oversikten i arbeidsområde, og om det bør iverksettes ytterligere sikringstiltak.	 3
14778	Brann- og eksplosjonsfare	Drivstoff eller gasslekkasje som antennes Støveksplisjon Feil på elektriskanlegg som med fører brann Feil lagring av drivstoff og spraybokser.		16. §8c Arbeid som innebærer brann- eller eksplosjonsfare	 15	• - Korrekt lagring - Tilgjengelig brannslukningsapparat - Tilsyn og vedlikehold	 5
14776	Helseskadelig eksponering for gass	- Fare for foråtnelsesgasser - Fare for propan pga tank i grunn - Eksponering for eksos/CO2		13. §8c Arbeid som innebærer fare for helseskadelig eksponering for støv, gass, støy eller vibrasjoner	 15	• - Utlufting av kum før man går ned, kontrollerer luft med gassmåler - Bruk gassmaske - Unngå å la maskiner gå på tomgang i lukkede rom	 4
14773	Fallfare - ansatt faller	Ansatte som ikke er godt nok sikret kan falle ned ved arbeid som utføres på: - i stillas eller i stige - i lift (personløfter) - på gulv/dekke med utsparinger Ansatt faller ned fra maskiner og utstyr.		10.b §8c Arbeid som innebærer at personer kan bli skadet av fallende gjenstander	 12	• - Der hvor kollektiv godkjent sikring ikke kan benyttes, skal fallsikringsutstyr brukes - Korgar og lifter skal være godkjent for personløft. Sikring mot fallende gjenstander. - Sikre arbeidsstedet med sikringsmateriell - Vurdere værforhold - Aldri hoppe ut av maskiner, benytte stigtrinn. - Holde arbeidsplattform/Lift/stigtrinn fri for snø og is.	 4

3409 Valdres 2027-2033

Risikorapport SHA

ID	Navn	Beskrivelse	Hovedprosess	Område	Original risiko	Forebyggende tiltak	Restrisiko
14767	Strøm - høyspent - luft	Det arbeides nært høyspentledninger (<30 m)Det er fare for at maskiner kommer borti/kutter høyspentledninger. Ansatte kan få støt når de hopper ut av maskin eller ved kontakt. (For mer info se: https://www.statnett.no/om-statnett/vare-anlegg-i-drift/arbeid-nar-hoyspentanlegg/)		2. §8c Arbeid nær høyspentledninger og elektriske installasjoner	 12	- Vurder om det er det behov for krav til høyde- eller sidebegrensning på maskiner, tilstedeværelse av LFS (Leder for elsikkerhet) under arbeidet, etc. - Er det behov for å koble ut anlegg midlertidig? - Er det behov for midlertidig eller permanent omlegging av høyspent eller elektriske installasjoner? Må det etableres en stengeplan?	 8
14793	Helseskadelig eksponering for støv	Fare for at ansatte blir eksponert av for høye verdier av støv. - Kjøring/arbeid på grusveg - Pigging og sprenging av berg. - Komprimering av fyllinger. - Sliping og skjæring.		13. §8c Arbeid som innebærer fare for helseskadelig eksponering for støv, gass, støy eller vibrasjoner	 12	• Bruke åndedrettsvern ved behov. - Lukkede dører og vinduer i maskiner og kjøretøy, med fungerende luftfilter. - Vanning og støvdemping. - God lufting på arbeidsområdet. - Vanning og avsug på verktøy der mulig.	 2

3409 Valdres 2027-2033

Risikorapport SHA

ID	Navn	Beskrivelse	Hovedprosess	Område	Original risiko	Forebyggende tiltak	Restrisiko
14792	Steinstøv (kvarts) - helsefarlig eksponering	Ansatte og 3. person blir utsatt for kvartsstøv over grenseverdi som er 0,05 mg per kubikk ("sukkerbit med støv i et olympisk basseng"). Over tid vil slik eksponering medføre alvorlig sykdom og forkortet liv. Kvarts er det nest vanligste mineralet i jordskorpa og oppvirvling av støv skjer ved: - Pigging, bryting og sprenging av berg. - Komprimering av fyllinger. - Sliping og skjæring av betong Noen sykdommer høye eksponeringer for kvarts kan forårsake: Silikose: lungesykdom også kjent som steinsløvslunge. Sarkoidose: knuteformede samlinger av betennelsesceller i ulike organer i kroppen, oftest lungene Leddgikt: særlig små ledd i fingre og tær, men kan med tiden også angripe større ledd Ulcerøs kolitt: betennelsestilstand som rammer tykk- og endetarmen Crohns sykdom: betennelsessykdom som kan ramme alle deler av mage og tarmkanalen Lungekreft, astma, allergi Akutte helseplager som hoste, slim og sårhet i luftveiene (Kilde: STAMI, Arbeidstilsynet)		13. §8c Arbeid som innebærer fare for helseskadelig eksponering for støv, gass, støv eller vibrasjoner	 12	• Er bergmasser kvartsholdige skal det være støvdempende tiltak i form av vanning i både tunell og ute i dagen dersom ingen andre tiltak kan utføres. Eksempler på tiltak er vanning/salting, unngå tørrboring, ventilere og organisering av arbeidet. Har maskiner støvdempende utstyr skal disse brukes (eks avsug). Verneutstyr som er tilpasset kvarts skal kun brukes hvis andre tiltak ikke har god nok effekt. Lukkede dører i anleggsmaskiner og luftfilter.	 1

3409 Valdres 2027-2033

Risikorapport SHA

ID	Navn	Beskrivelse	Hovedprosess	Område	Original risiko	Forebyggende tiltak	Restrisiko
14789	Snøskredfare	Ansatte, 3. part og arbeidsutstyr treffes/begraves av snø eller sørpe. Snøskred (også kalt snøras eller fonn) er snø som beveger seg raskt nedover en fjellside eller skråning (skred).		4.a §8c Arbeid hvor arbeidstager e kan bli utsatt for ras	 12	• Kilde: OSI, Prosess 78.36 Skred og flom EN skal ha instruks for arbeid i skred og/eller skredfarlig områder. Instruksen skal gjelder for: - rydding etter skred - annet arbeid på skredutsatte vegstrekninger når det foreligger skredfare. Utførende skal legge fram anbefaling om åpning av stengt veg for veieier, som tar beslutningen reåpning. Skredfarevurderinger - skal gjøres rutinemessig i perioder med skredfare for relevante strekninger. • Følge med på varsom.no. Bruk geolog til å vurdere forholdene ved behov. Gjennomføre kurs i snøskredhåndtering for mannskaper som skal arbeide på snøskredutsatte strekninger. I Valdres gjelder dette i hovedsak fv 51 Valdresflye ved Rjupa og Båtskardet. Unngå manuelt arbeid på snøskredutsatte strekninger når det kan være skredfare.	 6
14784	Tining av stikkrenner	Brannskader ved tining av stikkrenner Fall ved tining av stikkrenner Dårlig sikt pga. dampsky		16. §8c Arbeid som innebærer brann- eller eksplosjonsfare	 12	• - Sikre underlag med strøsand eller benytte vernesko med pigger/brodde. - Førstehjelpsutstyr tilgjengelig med branngel - Være to i arbeid ved tining av stikkrenner - Korrekt arbeidsvarsling	 4
14781	Strøm - Høgspenning i grunn	Avgraving av strømførende kabel i forbindelse med - graving i nærheten av høyspentkabler - blottlegging, omlegging og nærføring av kabler i grunn		2. §8c Arbeid nær høyspentledning og elektriske installasjoner	 12	• Oppstartsmøte med kabeletater Etablere og etterleve varslingsrutiner mot kabeleier Kabelpåvisning	 1

3409 Valdres 2027-2033

Risikorapport SHA

ID	Navn	Beskrivelse	Hovedprosess	Område	Original risiko	Forebyggende tiltak	Restrisiko
14779	Ergonomiske belastninger	Vibrasjoner Ensidig arbeid Manglende bruk av arbeidsutstyr Fare knyttet til plassering og størrelse på tekniske installasjoner Tunge løft Muring med tunge steiner/blokker som medfører belastningsskader		17. §8c Arbeid som innebærer fare for helseskadelig ergonomisk belastning	 12	- Vurdere maskinell bistand - Rotasjon i arbeidsoppgaver, ta jevnlig pauser - Vurdere tilpasninger av arbeidsstedet. - Bruke riktig løfteteknikk, og egnet løfteutstyr	 4
14782	Fare for å synke i gjørme	Med gjørme menes det arbeid i vannholdige masser som kan medføre vanskeligheter knyttet til blant annet rømning og stabilitet i grøft/ byggegrøp.		4.b §8c Arbeid hvor arbeidstagerne kan synke i gjørme	 10	- Kartlegging av grunnforholdene mht. forekomst av leire, grunnvannsspeil, fare for flom/ overvann etc, arbeid langs elvebredden - Påse at det er rømningsveier i maskinen. - Unngå manuelt arbeid der massene er ustabile og svært bløte. - Vurder værforhold og tidspunkt for utførelse ved bløte masser	 2
14809	Vinterdrift og stenging av fjellovergang	Fare for påkjørsel av tredjepart, uvedkommende innenfor stengte bommer, manglende kommunikasjon ved ulykker		3. §8c Arbeid på steder med passerende trafikk	 9	• Prosedyre for stenging av fjelloverganger. Kommunikasjon med vakthavende og VTS. Være klar over at uvedkommende kan være innenfor stengt bom ved brøyting og fresing. Bruke blinklamper, senke fart eller stoppe ved dårlig sikt. Sørg for alternative kommunikasjonsmåter dersom telefondekning mangler. Ikke oppholde seg i vegbanen utenfor maskin ved dårlig sikt og fare for påkjørsel.	 4
14808	Bruk av TMA ved bevegelig arbeid	Gjelder for eksempel kosting, kantslått, høvling, brøytestikksetting etc. Bevegelig arbeid langs veger med stor trafikkmengde og hastighetsnivå. Fare for påkjørsel fra tredjepart.		3. §8c Arbeid på steder med passerende trafikk	 9	• Godkjent arbeidsvarslingsplan. Vurdere bruk av TMA-bil/henger dersom andre sikringstiltak ikke er hensiktsmessige eller gir god nok effekt for å sikre arbeidet. Vurdere plassering og avstand fra arbeidsmaskinen for å veilede og varsle trafikken best mulig. Godkjent og sertifisert TMA. Vurdere tidspunkt for utførelse ut i fra variasjoner i trafikkmengde.	 2
14807	Arbeid med varm asfalt	Fare for brannskader ved håndtering av varme asfaltmasser. Fare for innånding av gasser fra varme masser.		16. §8c Arbeid som innebærer brann- eller eksplosjonsfare	 9	• Bruke egnet verneutstyr. Alltid ha egnet førstehjelpsutstyr på plass og brannengel. Benytt pustevern når det er fare for innånding av gass. Sjekk beskrivelse i HMS-datablad.	 2

3409 Valdres 2027-2033

Risikorapport SHA

ID	Navn	Beskrivelse	Hovedprosess	Område	Original risiko	Forebyggende tiltak	Restrisiko
14804	Maskinell vegetasjonsrydding	Fare for påkjørsel. Fare for skade på tredjepart. nedfall av trær og vegetasjon		3. §8c Arbeid på steder med passerende trafikk	 9	- Godkjent arbeidsvarslingsplan. Vurdere ekstra sikringstiltak dersom uoversiktlig arbeidsområde, for eksempel manuell dirigering. - Godkjent og sertifisert maskin og utstyr. - Utvise ekstra forsiktighet i tettbebygde strøk, der det ferdes barn og myke trafikanter.	 4
14777	Helseskadelige vibrasjoner	Hel- og halvkroppsvibrasjoner utover tålegrenser ved f.eks. pigging, boring, bruk av viberoplate, skjæring av betong. Bruk av gammelt og utslitt utstyr. Heilkroppsvibrasjoner kan medføre at ansatte blir "sjøsyke/bilsyke". Andre plager kan være smerter i ryggen, nakken og skulderpartiet. Hand- og armvibrasjoner gir risiko for skader på blodkar, nerver og muskler «kvite fingrer» smerter, valne finger, nedsett kraft og vansker med å koordinere kroppsbevegelser		13. §8c Arbeid som innebærer fare for helseskadelig eksponering for støv, gass, støy eller vibrasjoner	 9	- planlegg jobben med tanke på mengde vibrasjoner (jobbrotasjon) - Ta jevnlig pauser i arbeidet - Bruk egnet utstyr som reduserer kroppslig påvirkning	 2
14783	Kjemiske eller biologiske stoffer	Ved feil bruk av kjemi (drivstoff, rengjøringsmidler) kan medføre fare for ansatte og 3.part. - Sammenblanding av stoffer føre til reaksjoner, søl kan medføre farlige avgasser, eksponering til hud kan medføre skade. - Søppel som ryddes på rasteplasser kan inneholde sprøytespisser som kan medføre helsefare ved stikk. - Kloakk kan medføre fare for smittsomme sykdommer.		14. §8c Arbeid som utsetter personer for kjemiske eller biologiske stoffer som kan medføre en belastning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, eller som innebærer et lov/forskrifts krav til helsekontroll	 6	- Oppfordring til vaksinasjon av ansatte som kan eksponeres for kloakk. - Følge sikkerhetsdatablad - Bruke egnet utstyr for tømning/plukking av søppel.	 2